

**ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE AS
MAATSTAF VAN DIE STAND VAN FISKALE BELEID
IN SUID-AFRIKA**

DAVINA FREDERIKA JACOBS

**ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE AS MAATSTAF VAN
DIE STAND VAN FISKALE BELEID IN SUID-AFRIKA**

deur

DAVINA FREDERIKA JACOBS

Voorgelê ter vervulling van die vereistes vir die graad

DOCTOR COMMERCII

in die

Fakulteit van Ekonomiese en Bestuurswetenskappe

aan die

Universiteit van Pretoria

PRETORIA

NOVEMBER 2000

BEDANKINGS

Hierdie studie is gedurende die jare 1998 tot 2000 aan die Universiteit van Pretoria gedoen. Talle persone het bygedra tot die suksesvolle voltooiing van die studie.

Ek wil in besonder graag my dank aan die volgende persone betuig:

- Professor Niek Schoeman, as hoofstudieleier het hy my gedurig aangemoedig en bygestaan.
- Dr. Jurie van Tonder wat telkens waardevolle kommentaar gelewer het.
- Adrienne Cheasty, Bill Allan en Paul Cotterrell van die IMF in Washington wat tydens my eerste besoek aan die IMF in Augustus 1998 waardevolle insig en aanmoediging verskaf het.
- Kollegas, familie en vriende wat gedurende die afgelope paar jaar my ondersteun en aangemoedig het. 'n Spesiale woordjie van dank aan my moeder vir haar besondere ondersteuning aan my.

Ek wil graag ook erkenning verleen aan die volgende instansies:

- Die Departement Ekonomie van die Suid-Afrikaanse Reserwebank, in besonder die afdeling Owerheidstatistieke vir hul hulp in die verskaffing van owerheidsinligting wat die empiriese gedeelte van die studie moontlik gemaak het.
- Die Departement van Finansies vir die finansiële bystand met studentefoie in 1998.

Davina Frederika Jacobs

SAMEVATTING

ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE AS MAATSTAF VAN DIE STAND VAN FISKALE BELEID IN SUID-AFRIKA

deur

Davina Frederika Jacobs

PROMOTOR: PROF. N.J. SCHOEMAN

DEPARTEMENT: EKONOMIE

GRAAD: DOCTOR COMMERCII (EKONOMIE)

In hierdie studie is die volgende hipotese getoets: Die gewone of konvensionele begrotingstekort wat huidiglik in Suid-Afrika gebruik word is nie voldoende vir diepgaande fiskale analise nie. Daar is dus gepoog om antwoorde op die volgende vrae te vind:

- (i) Indien aanvaar word dat die konvensionele tekort nie meer geskik is nie, watter stappe moet geneem word?
- (ii) Wat sou die uitkoms wees van hierdie stappe soos in (i)?
- (iii) Hoe bruikbaar is dit vir Suid-Afrika?

Om antwoorde op bogenoemde vrae te vind, is eerstens 'n ondersoek na moontlike alternatiewe gedoen wat as plaasvervangers, of addisioneel tot die konvensionele begrotingstekort of -saldo gebruik kan word. Daar is gevind dat daar talle sodanige moontlikhede bestaan, maar dat dit nodig is om die plaasvervangers of alternatiewe aan te pas by Suid-Afrikaanse omstandighede. Talle van die moontlike alternatiewe maatstawwe is nie bruikbaar vir Suid-Afrika nie, bloot omrede daar tans nie die nodige inligting beskikbaar is om die alternatiewe te bereken nie. Wat teoreties moontlik blyk te

wees is dus nie altyd moontlik in die praktyk nie. Die studie voeg waarde toe omrede dit 'n nuwe of alternatiewe beskouing bied tot die meting van begrotingstekorte in Suid-Afrika. Dit bied ook 'n interessante raamwerk vir toekomstige navorsing omdat dit die huidige leemtes wat in die owerheidsinligting bestaan uitwys en voorstelle vir die moontlike verbetering daarvan bied.

Die alternatiewe definisies van die begrotingstekort bied ook aan beleidmakers en analiste van fiskale beleid veel meer inligting, wat tot meer effektiewe beleid en ekonomiese analise sal lei.

Hierdie alternatiewe definisies sluit onder meer in die lopende saldo (owerheidsbesparings of -ontsparings); die primêre saldo (sluit rentebetaling uit); die staatskuld/BBP-verhouding en die primêre belastinggapings (wat standhoudendheid meet); die leningsbehoefte (gelyk aan die konvensionele tekort in Suid-Afrika); fiskale impak-maatstawwe, asook 'n diskresionêre maatstaf.

Bogenoemde maatstawwe is almal uiters bruikbaar en kan aangevul word deur die gebruik van die siklies-aangepaste en siklies-neutrale saldo's wat die fiskale beleidseffek meet (slegs aanpassings aan die inkomstekant), wanneer die skommeling van die sake-siklus in die meting uitgeskakel word.

Ander nuttige maatstawwe is die reële en operasionele saldo's (beide sonder inflasie); geweegde saldo's (die keuse van gewigte berus op die relatiewe belangrikheid van beleidsaspekte – nuttig om ontledings van beleid *versus* gestelde doelwitte te doen); die volle-indiensname begrotingsaldo, asook die netto waarde konsepte en ander balansstaat- verwante afleidings soos die gemengde, die permanente en die ekonomiese saldo's.

Van die belangrikste gevolgtrekkings is dat daar baie ruimte vir die opgradering van fiskale data in Suid-Afrika is. Die gebrek aan bruikbare en betroubare data was 'n groot probleem ten tye van die ondersoek en baie inligting moes self bereken word wat

natuurlik 'n groot mate van subjektiwiteit aan die resultate koppel.

In die studie word ook na die internasionale gebruik van sekere alternatiewe indikatore en die relevansie daarvan vir Suid-Afrika verwys. Daar word voorgestel dat soveel as moontlik inligting aan beleidmakers en analiste beskikbaar gestel behoort te word. Daarom behoort inligtingstelsels eerder verder uitgebrei as verklein te word. Suid-Afrika sal oor 'n jaar of twee, wanneer die nuwe GFS-Handleiding van die IMF beskikbaar gestel word, daadwerklik moet aandag gee aan die volledige implementering hiervan om tred te hou met internasionale verwickelinge. Dit mag egter 'n aantal jare duur om die hervormings ten volle te implementeer en in die oorgangsfase word voorgestel dat die alternatiewe indikatore, soos ontwikkel in hierdie studie, gebruik word.

SUMMARY

ALTERNATIVE BUDGET DEFICITS AS INDICATOR OF THE STANCE OF FISCAL POLICY IN SOUTH AFRICA

by

Davina Frederika Jacobs

PROMOTOR:

PROF. N.J. SCHOEMAN

DEPARTMENT:

ECONOMICS

DEGREE:

DOCTOR COMMERCII (ECONOMICS)

In this study the following hypothesis was set and tested: The conventional budget deficit, as generally accepted and used, is not useful for in-depth fiscal analysis in South Africa. Specifically, answers to the following questions were sought:

- (i) If only the conventional budget deficit is not very useful, which steps should be taken to resolve this problem?
- (ii) What was the outcome of the changes as indicated in (i)?
- (iii) How relevant is this for South Africa?

To find answers to the above-mentioned questions, all possible alternatives, which could replace the conventional budget deficit or balance, were examined. It was found that several possible alternatives are available but it must be viewed from their applicability to the South African context. Several of these alternatives were not suitable for South Africa - only because of a serious lack of available data to make them operational. The study does add to the current body of literature in offering new or alternative methods to measure the budget deficit in South Africa. It also presents an interesting framework for

future research in highlighting the current gaps in government financial information, as well as making recommendations for their possible removal.

These alternative definitions offer fiscal policy makers and analysts much more information, which in turn could lead more generally to more effective policy and economic analysis.

These alternative definitions of the budget deficit include the current balance (measuring government savings); the primary balance (which exclude interest payments); public debt/GDP ratio and the primary tax gaps (measuring fiscal sustainability); the borrowing requirement (equaling the conventional balance in South Africa); indicators to measure fiscal impact and discretionary fiscal policy.

Those above can be supplemented by the cyclically adjusted and the cyclically neutral balance, which allow for the effects of cyclical variations in the business cycle, when measuring the effect of fiscal policy on the economy (the cyclical neutral balance only adjusts on the revenue side of the budget).

Other useful indicators are the real and operational balance (adjusting for inflation); weighted balances (where the choice of weights depends on the relative importance placed on certain policy dimensions – this is useful when analyzing policy outcomes versus policy goals); the full employment balance, as well as the net worth concepts and other balance sheet related indicators such as the hybrid, permanent and economic balances.

One of the most important findings derived from the study is that there exists much scope for the improvement of current fiscal information in South Africa. The lack of available (and reliable) data was a serious problem at the time of the study and several time series had to be calculated by the author, which added a measure of subjectivity to the research results.

In the study, reference was made to international conventions in the use of alternative fiscal indicators, and their relevance for South Africa. It was also suggested that more information should be provided to policy makers and analysts, by further extending information systems in the medium-term. Also, when the new GFS Manual of the IMF is published in the next year, South Africa should move to its full implementation. During the transition phase, it is recommended that the alternative fiscal indicators as developed in this study should be used to aid fiscal policy making and analysis in South Africa.

INHOUDSOPGAWE

BLADSY

<u>AFDELING I</u>	<u>INLEIDING, TEORIE EN EMPIRIESE STUDIES</u>	
HOOFSTUK 1	INLEIDING	
1.1	INLEIDING EN DOEL VAN DIE STUDIE	1
1.2	HIPOTESE	3
1.3	DEFINISIE VAN DIE KONVENSIENELE BEGROTINGSTEKORT	4
1.4	INTERNASIONALE GEBRUIK VAN ALTERNATIEWE TEKORTE	6
1.4.1	Inleiding	6
1.4.2	Die Maastricht-verdrag se vereistes vir die gebruik van fiskale indikatore	6
1.4.3	Nieu-Seeland en Australië	7
1.4.4	Die Verenigde State van Amerika (VSA)	9
1.4.5	Gevolgtrekking	9
1.5	DATABEPERKINGE IN SUID-AFRIKA	10
1.6	INTERNASIONALE ERVARINGS EN OPLOSSINGS VIR DIE DATAPROBLEME	11
1.6.1	Vernaamste voorstelle van die IMF rakende veranderinge in owerheidsdata	12
1.7	BENADERING WAT IN DIE STUDIE GEVOLG IS	13
1.8	SAMEVATTING	14
HOOFSTUK 2	DIE ROL EN BETEKENIS VAN BEGROTINGSTEKORTE VOLGENS BRE² EKONOMIESE DENKRIGTINGS	
2.1	INLEIDING	16
2.2	DIE VERNAAMSTE TEORETIESE PERSPEKTIEWE TEN OPSIGTE VAN BEGROTINGSTEKORTE EN STAATSKULD	16
2.2.1	Die Klassieke benadering tot begrotingstekorte en staatskuld	16
2.2.1.1	Inleiding	16

2.2.1.2	<i>Die Klassieke benadering ten opsigte van die rol van die owerheid, fiskale beleid, begrotingstekorte en staatskuld</i>	17
2.2.1.3	<i>'n Gebalanseerde Begroting</i>	19
2.2.1.4	<i>Gevolgtrekking</i>	20
2.2.2	Die Neo-klassieke benadering tot begrotingstekorte en staatskuld	20
2.2.2.1	<i>Inleiding</i>	20
2.2.2.2	<i>Teoretiese agtergrond</i>	21
2.2.2.3	<i>Die invloed van begrotingstekorte en staatskuld op die ekonomie volgens die Neo-klassieke skool</i>	22
(a)	<i>Inleiding</i>	22
(b)	<i>Begrotingstekorte en investerings- en verbruiksteorieë</i>	23
(c)	<i>Begrotingstekorte, ekonomiese groei en besparing</i>	24
2.2.2.4	<i>Gevolgtrekking</i>	24
2.2.3	Die Keynesiaanse benadering tot begrotingstekorte en staatskuld	25
2.2.3.1	<i>Inleiding</i>	25
2.2.3.2	<i>Die Keynesiaanse benadering ten opsigte van die rol van die owerheid en fiskale beleid</i>	26
2.2.3.3	<i>Die invloed van begrotingstekorte en staatskuld op die ekonomie</i>	27
(a)	<i>Inleiding</i>	27
(b)	<i>Begrotingstekorte en investerings- en verbruiksteorieë</i>	28
(c)	<i>Begrotingstekorte, ekonomiese groei en besparing</i>	30
(d)	<i>Begrotingstekorte en inflasie</i>	30
(e)	<i>Begrotingstekorte, rentekoerse en die betalingsbalans</i>	31
2.2.3.4	<i>Gevolgtrekking</i>	32
2.2.4	Die Post-Keynesiaanse siening ten opsigte van begrotingstekorte en staatskuld	32
2.2.4.1	<i>Inleiding</i>	32
2.2.4.2	<i>Die Post-Keynesiaanse benadering ten opsigte van die rol van die owerheid, fiskale beleid, begrotingstekorte en staatskuld</i>	33
2.2.4.3	<i>Gevolgtrekking</i>	33
2.2.5	Die Monetaristiese siening ten opsigte van begrotingstekorte en staatskuld	34
2.2.5.1	<i>Inleiding</i>	34
2.2.5.2	<i>Die Monetaristiese benadering ten opsigte van die rol van die owerheid, fiskale beleid, begrotingstekorte en staatskuld</i>	35
2.2.5.3	<i>Gevolgtrekking</i>	36
2.2.6	Die Aanbodkantbenadering tot begrotingstekorte en staatskuld	37
2.2.6.1	<i>Inleiding</i>	37
2.2.6.2	<i>Die Aanbodkantbenadering ten opsigte van die rol van die owerheid, fiskale beleid, begrotingstekorte en staatskuld</i>	38
2.2.6.3	<i>Gevolgtrekking</i>	39

2.2.7	Die Rasonale Verwagtinge-skool se siening ten opsigte van begrotingstekorte en staatskuld	39
2.2.7.1	<i>Inleiding</i>	39
2.2.7.2	<i>Die Rasonale Verwagtinge-skool se benadering ten opsigte van die rol van die owerheid, fiskale beleid, staatskuld en begrotingstekorte</i>	40
2.2.7.3	<i>Gevolgtrekking</i>	40
2.2.8	Die Ricardiaanse benadering ten opsigte van begrotingstekorte en staatskuld	41
2.2.8.1	<i>Inleiding</i>	41
2.2.8.2	<i>Teoretiese agtergrond</i>	42
2.2.8.3	<i>Die invloed van begrotingstekorte op die ekonomie volgens die REH</i>	46
(a)	<i>Inleiding</i>	46
(b)	<i>Begrotingstekorte en investerings- en verbruiksteorieë</i>	46
(c)	<i>Begrotingstekorte, ekonomiese groei, besparing en rentekoerse</i>	48
(d)	<i>Begrotingstekorte, inflasie en die betalingsbalans</i>	49
2.2.8.4	<i>Gevolgtrekking</i>	50
2.3	<i>DIE BENADERINGS VAN ENKELE ANDER DENKSKOLE MET BETREKKING TOT BEGROTINGSTEKORTE EN STAATSKULD</i>	51
2.3.1	<i>Inleiding</i>	51
2.3.2	<i>Die Oostenrykse skool</i>	51
2.3.3	<i>Die Radikale skool</i>	51
2.3.4	<i>Die Publieke-keuse-skool ("Public Choice")</i>	52
2.3.5	<i>Die Populistiese benadering</i>	52
2.4	<i>SAMEVATTING</i>	53
HOOFSTUK 3	<i>DIE VERWANTSKAP TUSSEN STAATSKULD EN BEGROTINGS-TEKORTE</i>	
3.1	<i>INLEIDING</i>	54
3.2	<i>ENKELE TEORETIESE PERSPEKTIEWE TEN OPSIGTE VAN DIE VERWANTSKAP TUSSEN STAATSKULD EN BEGROTINGSTEKORTE</i>	55
3.2.1	<i>Inleiding</i>	55
3.2.2	<i>Die verwantskap tussen begrotingstekorte en staatskuld</i>	55
3.2.2.1	<i>Inleiding</i>	55
3.2.2.2	<i>Die fiskale calculus</i>	56
3.2.2.3	<i>Gevolgtrekking</i>	61

3.2.3	Staatskuld versus belastings	61
3.2.3.1	<i>Teoretiese agtergrond</i>	61
3.2.4	Samevatting	65
3.3	VOORRAAD- EN VLOEIBEGRIPE TEN OPSIGTE VAN STAATSKULD	65
3.4	"TWEELING"-TEKORTE	66
3.5	DIE STAATSKULDVERHOUDING AS FISKALE MAATSTAF	67
3.6	SAMEVATTING	67

HOOFSTUK 4 DIE GEBRUIKSWAARDE VAN DIE KONVENSIONELE BEGROTINGSTEKORT

4.1	INLEIDING	68
4.2	VERSKILLENDE METODES OM DIE KONVENSIONELE BEGROTINGS- TEKORT TE MEET	69
4.2.1	Inleiding	69
4.2.2	Die "lyn"-benadering	70
4.2.2.1	<i>Die staatskuld-kriteria</i>	70
4.2.2.2	<i>Die fiskale beleid-kriteria</i>	70
	(a) Die netto lenings-maatstaf	71
	(b) Die buitelandse oordragte-maatstaf	71
	(c) Die diens van die staatskuld-maatstaf	72
4.2.2.3	<i>Gevolgtrekking</i>	72
4.2.3	Die kontant- en opgeloopte begrotingstekorte	72
4.2.3.1	<i>Die meting van die omvang van die owerheid</i>	72
	(a) Die kontantbasismetode	73
	(b) Die omvang van die begrotingstekort	74
4.2.3.2	<i>Die kontant- versus die opgeloopte begrotingstekortbenadering</i>	74
4.2.3.3	<i>Redes vir die verskille tussen die kontant- versus die opgeloopte begrotingstekorte</i>	76
4.2.3.4	<i>Gevolgtrekking</i>	77
4.2.4	Samevatting	77
4.3	TEKORTKOMINGE VAN DIE KONVENSIONELE BEGROTINGSTEKORT	78
4.3.1	Inleiding	78

4.3.2	Probleme met die konvensionele begrotingstekort	81
4.3.2.1	<i>Inflasie en die konvensionele begrotingstekort</i>	81
4.3.2.2	<i>Die omvang en meting van die openbare sektor</i>	85
4.3.2.3	<i>Begrotingsbeleid en monetêre groei: die monetisering van die begrotingstekort</i>	88
4.3.2.4	<i>Verkope van openbare sektorbates en kunsmatige veranderinge in die bruto leningsbehoefte van die openbare sektor</i>	88
4.3.2.5	<i>Die gebeurlikheidsverpligtinge van die owerheid</i>	89
4.3.2.6	<i>Die hantering van agterstallige betalings</i>	91
4.3.2.7	<i>Samevoeging van sentrale banktekorte en die begrotingstekort</i>	92
4.3.2.8	<i>Tussentydse ("intertemporal") tekortkominge van die konvensionele begrotingstekort</i>	94
4.4	SAMEVATTING	95

HOOFSTUK 5 ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE

5.1	INLEIDING	99
5.1.1	Benadering gevolg	100
5.2	ONLANGSE STUDIES EN BEVINDINGE OOR ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE	100
5.2.1	Inleiding	100
5.2.1.1	<i>Die doelwitte van fiskale beleid</i>	102
5.2.1.2	<i>Probleme by die ontwerp van fiskale indikatore</i>	103
5.2.1.3	<i>Die praktiese bruikbaarheid van fiskale indikatore</i>	104
5.3	ENKELE ALGEMENE ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE	105
5.3.1	Inleiding	105
5.3.2	Die omvattende openbare sektortekort	105
5.3.3	Indikatore van die standhouendheid van fiskale beleid	107
5.3.4	Indikatore om die fiskale impak te meet	112
5.3.4.1	<i>Inleiding</i>	112
5.3.4.2	<i>Die ontwikkeling van indikatore vir die meting van fiskale impak</i>	114
5.3.4.3	<i>Gevolgtrekking</i>	116
5.3.5	Indikatore om diskresionêre fiskale beleid te meet	117
5.3.5.1	<i>Inleiding</i>	117
5.3.5.2	<i>Die berekening van die indikator</i>	118
5.3.5.3	<i>Gevolgtrekking</i>	121

5.3.6	'n Indikator om die netto waarde van staatsbates te meet	122
5.3.6.1	<i>Inleiding</i>	122
5.3.6.2	<i>Balansstate van die owerheid en die waardasie van owerheidsbates</i>	123
5.3.6.3	<i>Gevolgtrekking</i>	125
5.3.7	Indikatore om die stand van fiskale beleid te meet	125
5.3.7.1	<i>Inleiding</i>	125
5.3.7.2	<i>Die ontwikkeling van indikatore</i>	126
5.3.7.3	<i>Gevolgtrekking</i>	131
5.3.8	'n Siklies-aangepaste begrotingstekort	132
5.3.8.1	<i>Inleiding</i>	132
5.3.8.2	<i>Gebruike van die siklies-aangepaste begrotingstekort</i>	132
5.3.8.3	<i>Gevolgtrekking</i>	134
5.3.9	Samevatting	135
5.4	<i>ENKELE MINDER ALGEMENE ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE</i>	136
5.4.1	Inleiding	136
5.4.2	Operasionele en reële begrotingstekorte	136
5.4.3	'n Ekonomiese tekort	137
5.4.4	'n Lopende begrotingstekort	138
5.4.5	Die sentrale bank-tekorte	139
5.4.6	'n Indikator om fiskale voorwaardelikheid te meet	141
5.4.7	'n Indikator om die owerheid se kredietwaardigheid te meet	141
5.4.7.1	<i>Bestaande balansstate van die owerheid</i>	142
5.4.7.2	<i>'n Ideale balansstaat vir die owerheid</i>	142
5.4.7.3	<i>Gevolgtrekking</i>	145
5.4.8	Samevatting	145
5.5	<i>ANDER MEER OMVATTENDE ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE</i>	146
5.5.1	Inleiding	146
5.5.2	Gramlich se voorstelle	147
5.5.3	'n Geweegde begrotingstekort	149
5.5.3.1	<i>Inleiding</i>	149
5.5.3.2	<i>'n Ekonometriese modelbenadering versus 'n standaardbenadering</i>	153
5.5.3.3	<i>Enkele slotopmerkings</i>	155
5.6	<i>SAMEVATTING</i>	156

<i>AFDELING II</i>	<i>EMPIRIESE ONTLEDINGS EN RESULTATE</i>	
<i>HOOFSTUK 6</i>	<i>DIE ONTWIKKELING VAN 'N STEL ALTERNATIEWE BEGROTINGSTEKORTE VIR SUID-AFRIKA</i>	
6.1	<i>INLEIDING</i>	159
6.1.1	Benadering gevolg	160
6.1.2	Datavereistes vir die studie	160
6.2	<i>BEGROTINGSTEKORTE EN ANDER FISKALE INDIKATORE TANS IN GEBRUIK IN SUID-AFRIKA</i>	160
6.2.1	<i>Inleiding</i>	160
6.2.1.1	<i>Die vernaamste indikatore tans in gebruik in Suid-Afrika</i>	161
	(a) Die konvensionele begrotingsaldo	161
	(b) Die lopende begrotingsaldo	163
	(c) Die primêre begrotingsaldo	164
	(d) Die staatskuld tot BBP-verhouding	164
	(e) Die Openbare Sektor leningsbehoefte	165
6.2.2	<i>Gevolgtrekking</i>	166
6.3	<i>RESULTATE VAN ALTERNATIEWE TEKORTE VIR SUID-AFRIKA</i>	166
6.3.1	<i>Inleiding</i>	166
6.3.2	<i>Algemene alternatiewe begrotingsaldo's</i>	167
6.3.2.1	<i>Omvattende openbare sektorsaldo's</i>	168
6.3.2.2	<i>Indikatore van die standhouendheid van fiskale beleid</i>	169
6.3.2.3	<i>Indikatore van fiskale impak</i>	171
6.3.2.4	<i>Indikatore om diskresionêre fiskale beleid te meet</i>	174
6.3.2.5	<i>Indikatore om die stand van fiskale beleid te meet</i>	177
6.3.2.6	<i>'n Siklies-aangepaste indikator</i>	178
6.3.2.7	<i>Gevolgtrekking</i>	180
6.3.3	<i>Minder algemene alternatiewe begrotingsaldo's</i>	181
6.3.3.1	<i>Inleiding</i>	181
6.3.3.2	<i>'n Operasionele en reële begrotingsaldo's</i>	181
6.3.3.3	<i>'n Indikator om fiskale voorwaardelikheid te meet</i>	184
6.3.3.4	<i>Gevolgtrekking</i>	185
6.3.4	<i>Omvattende alternatiewe begrotingsaldo's</i>	186
6.3.4.1	<i>Inleiding</i>	186
6.3.4.2	<i>Gramlich se voorstelle</i>	186
6.3.4.3	<i>Geweegde begrotingsaldo's</i>	187
6.3.4.4	<i>Die omvattende balansstaat van die owerheid</i>	188

(a)	Verandering in die netto waarde van die owerheid	189
(b)	Die sentrale bank-begrotingsaldo	192
(c)	'n Ekonomiese en permanente begrotingsaldo's	193
6.4	SAMEVATTING	194
HOOFSTUK 7	BELANGRIKSTE GEVOLGTREKKINGS WAT BETREF NORME OM DIE STAND VAN FISKALE BELEID IN SUID-AFRIKA TE MEET	
7.1	INLEIDING	196
7.2	'n ANALISE VAN DIE KONVENSIONELE TEKORT IN SUID-AFRIKA	198
7.2.1	Algemeen	198
7.2.2	'n Vergelyking van die gepubliseerde begrotingstekorte van die SARB en die Departement van Finansies	199
7.2.3	'n Vergelyking van die konvensionele begrotingsaldo in Suid-Afrika met alternatiewe fiskale indikatore	200
7.2.4	Gevolgtrekking	204
7.3	RESULTATE EN GEVOLGTREKKING VAN DIE STUDIE	209
7.4	MOONTLIKE VERDERE NAVORSING	210

OPGAWE VAN TABELLE

HOOFSTUK 3

Tabel 3.1	Die skuld/BBP-verhouding: voorwaardes vir stabiliteit	60
-----------	---	----

HOOFSTUK 5

Tabel 5.1	Lys van moontlike alternatiewe begrotingstekorte	157
-----------	--	-----

HOOFSTUK 6

Tabel 6.1	Die konvensionele begrotingsaldo	162
Tabel 6.2	Die lopende begrotingsaldo	163
Tabel 6.3	Die primêre begrotingsaldo	164
Tabel 6.4	Die staatskuld tot BBP-verhouding	165
Tabel 6.5	Die Openbare Sektor leningsbehoefte	166
Tabel 6.6	Die leningsbehoefte per vlak van owerheid	168
Tabel 6.7	Indikatore vir fiskale standhouendheid / Primêre belastinggapings	170
Tabel 6.8	Indikatore van fiskale impak (vir die Nasionale Owerheid)	172
Tabel 6.9	Indikatore van fiskale impak (vir die Sentrale Owerheid)	172
Tabel 6.10	Indikatore van fiskale impak (vir die Algemene Owerheid)	173
Tabel 6.11	Die aangepaste BBP (uitsetnorm)	175
Tabel 6.12	Indikatore van diskresionêre veranderinge	176
Tabel 6.13	Indikatore om fiskale stand te meet	178
Tabel 6.14	'n Siklies-aangepaste indikator (SAI)	179
Tabel 6.15	'n Siklies-neutrale indikator	180
Tabel 6.16	'n Operasionele begrotingsaldo	182
Tabel 6.17	'n Reële begrotingsaldo	183
Tabel 6.18	'n GEAR-aangepaste indikator om fiskale voorwaardelikheid te meet	185
Tabel 6.19	'n Aangepaste / Geweegde indikator	187
Tabel 6.20	'n Staat van Bates en Laste van die Nasionale Owerheid soos op 31 Maart	190
Tabel 6.21	Buite-balansstaatitems van die Nasionale Owerheid soos op 31 Maart	191
Tabel 6.22	Netto waardes vir die Nasionale Owerheid	192

Tabel 6.23	'n Gemengde begrotingsaldo	193
Tabel 6.24	Ekonomiese en permanente begrotingsaldo's	194

HOOFSTUK 7

Tabel 7.1	Die konvensionele begrotingsaldo en die kontant-aangesuiwerde saldo van die SARB (vir die Nasionale Owerheid)	200
Tabel 7.2	'n Vergelyking tussen verskillende alternatiewe fiskale indikatore vir geselekteerde jare (vir die Nasionale Owerheid)	205
Tabel 7.3	Opsommende tabel van die resultate van die studie vir die Nasionale Owerheid (Die konvensionele begrotingstekort <i>versus</i> ander alternatiewe fiskale indikatore)	206

<u>AFDELING III</u>	<u>BIBLIOGRAFIE</u>	213
----------------------------	----------------------------	------------

<u>AFDELING IV</u>	<u>BYLAE I: GEDETAILLEERDE TABELLE VAN HOOFSTUK 6</u>	237
---------------------------	--	------------

	<u>BYLAE II: OPGAWE VAN AFKORTINGS</u>	281
--	---	------------